

Aloite Helsingin Sosialidemokraatit ry:n kevätpiirikokoukselle 24.3.2025

Helsingin ilmastotoimia on tehostettava liikenteen osalta

Liikenne on Helsingin suurin hiilidioksidin päästölähde. Helsingin kaupungin on erityisesti kiinnitettävä huomiota liikenteen päästöjen vähentämiseen.

Helsingin kaupungin Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman tavoitteena on, että Helsingin alueella tuotetut hiilidioksidipäästöt putoavat vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasolle. Ohjelman toteuttamisesta on pidettävä kiinni. Liikenteen päästöjen tehokas vähentäminen ei onnistu ilman yksityisautoilun järjestelmällistä vähentämistä.

Ilmasto lämpenee nopeasti

Vuosi 2024 oli vuodesta 1850 alkaneen mittaushistorian lämpimin vuosi. Maapallon keskilämpötila oli viime vuonna 1,5 astetta korkeampi kuin esiteollisina aikoina. Ihmisen toimien osuus 1,5 asteen kohoamisesta oli 1,3 astetta. Samalla ilmastomuutoksen takia Helsingissä oli noin 2,1 astetta lämpimämpää, kuin täällä olisi ilman ilmastomuutosta.

Ilmastomuutosta ei todennäköisesti pysty enää pysäyttämään, mutta muutoksen voimakkuuteen voimme vaikuttaa vähentämällä hiilidioksidipäästöjä mahdollisimman nopeasti. Mitä enemmän ilmastomuutosta hillitään, sitä helpompaa sen vaikutuksiin on varautua ja sopeutua. Siksi tärkein ja paras tapa turvata helsinkiläisten tulevaisuutta on pyrkiä torjumaan ilmastomuutosta mahdollisimman tehokkaasti.

Liikenteen päästöt eivät vähene riittävän nopeasti

Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmassa seurataan hiilidioksidipäästöjä erityisesti lämmityksen, sähkönkulutuksen ja liikenteen osalta. Vuonna 2025 liikenteestä tulee suurin päästölähteemme. Helsingissä on nyt tehtävä konkreettisia päätöksiä, jotka leikkaavat nopeasti liikenteen päästöjä kohti vuoden 2030 tavoitteita. Fossiilisten polttoaineiden korvaamiseen tähtäävät toimet vähentäisivät hiilidioksidipäästöjä vaikutustenarvointien mukaan noin 0,28 megatonnia. Näistä toimenpiteistä merkittävin olisi jakeluvelvoitelain soveltamisalan laajentaminen biokaasuun.

Kaupunkilaisten liikkumistapoihin vaikuttaminen poliittisin päätöksin on varmasti vaikeaa ja epäkiitollista työtä, mutta polttomootoriautojen käyttöä on saatava vähennettyä nopeasti. Bensiini- ja dieselautojen vaihtuminen sähköautoihin on yksi keino, mutta sen lisäksi tarvitaan muita keinoja. Helsinkiläiset on saatava tekemään yhä suurempi osa matkoistaan kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä.

Keinoja henkilöautoliikenteen vähentämiseen

Autoliikenteen vähentämisen perustana ovat

- kattavat lähipalvelut
- toimiva joukkoliikenne
- sekä luotettavasti ylläpidettävät jalkakäytävät ja pyörätiet.

Keskeisten palveluiden tulee olla saavutettavissa mahdollisimman helposti jalan, pyörällä tai julkisella liikennevälineellä. Erityisesti huomio on kiinnitettävä lapsiin, nuoriin ja huonosti liikkuviin: Jo alakouluiässä lasten tulisi pystyä kulkemaan koulumatkansa jalan tai pyörällä turvallisesti ympäri vuoden. Lasten ja nuorten harrastuksia tulisi tarjota lähipalveluina mahdollisimman paljon. Sosiaali- ja terveyspalveluiden pitää olla helposti saavutettavissa myös huonosti liikkuville.

Joukkoliikenteen tulee olla edullista, luotettavaa ja kattavaa. Matkalippujen hintoja on alennettava merkittävästi, ja tavoitteena tulee olla maksuton joukkoliikenne. Liikenneverkoston kattavuutta on myös tarkasteltava, jotta vuorotyötä tekevätkin pystyvät liikkumaan joukkoliikenteellä ilman, että matka-ajat pitenevät kohtuuttomiksi.

Luotettavasti ylläpidettävät jalkakäytävät ja pyörätiet mahdollistavat sen, että joukkoliikenne on saavutettavissa kaikilla keleillä. Lumi ei saa estää esimerkiksi rollaattorin tai lastenvaunujen kanssa liikkuvaa pääsemästä kotioveltaan bussi- tai raitiovaunupysäkille. Teiden ja bussipysäkkien aurauksen on oltava ennustettavaa, ja jalka- ja pyöräteiden austraustilannetta on pystyttävä seuraamaan reaaliaikaisesti.

Helsinkiläiset liikkuvat mielellään jalan ja polkupyörällä kesäisin. Nykyiset tehostetun talvihuollon jalkakäytävät ja pyörätiet ovat askel oikeaan suuntaan ja etenkin tehostetun talvihuollon pyörätiet mahdollistavat pidempienkin matkojen kulkemisen talviaikaan säällä kuin säällä. Tehostettua talvihuoltoa on lisättävä myös lähiöissä, huolehtien siitä, että päiväkodit, koulut, terveysasemat ja muut keskeiset palvelut ovat helposti saavutettavissa jalan ja pyörällä myös talvisin.

Aloite:

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin liikenteen ilmastopäästöjä vähentäviä ilmastotoimia tehostetaan laajasti kaikin, muun muassa edellä kuvatuin, keinoin. Lisäksi esitämme, että Helsingin Sosialidemokraatit ry sekä SDP:n valtuustoryhmä on voimakkaasti mukana ilmastopäästöjä vähentävässä työssä.

Malmin Sosialidemokraatit ry:n johtokunta
Puolesta Helena Ylisipola, puheenjohtaja